

Natur og vandmiljø

Case: Sådan finder Julianelyst Gods plads til både mark og natur

Morten Rasmussen er ansvarlig for markdriften på Julianelyst Gods i Østjylland, mens kollegaen Jacob Nørgaard Larsen er ansvarlig for natur- og vildtplejen.

Artikel

Det betyder nu ikke, at de to krydser klinger i frokostpausen, for de har bevist, at der er plads til begge driftsgrene på bedriften. Seneste eksempel er to »hjørner« af dyrkningsarealet, som har voldt problemer i forbindelse med markdriften.

"Det er to mindre arealer, som er nedadskrånende, og derfor gav os udfordringer i forhold til f.eks. udbringning af gylle og handelsgødning. Vi har oplevet at sidde fast med maskinerne i de to dele af marken. Især det ene område var vanskelig at køre i, da det var et halvfemsgraders sving, som lå i en lille lavning for foden af en bakke", fortæller Morten Rasmussen.

Samtidig ligger de to hjørner klods op ad et overdrev, som er en værdifuld naturtype. Derfor blev der sidste år taget en beslutning om at tage arealerne ud af den almindelige markdrift.

Det ene areal er nu lagt om til en lille produktion af lucerne-hø. Det andet areal er lagt om til natur, og vil på sigt blive hegnet sammen med overdrevet, så naturen kan udvikle sig.

Udtagning optimerer markdrift

Morten Rasmussen forklarer, at de to hjørner udgjorde lidt mere end en hektar, men at resultatet er markant.

"Afgroderne står nu mere ensartet, og nu slipper vi for at tage hensyn til den lavning, når vi skal udbringe gødning eller gylle. Førhen gav vi første gødningstildeling med handelsgødning, da gylleudbringning i det tidlige forår ikke var muligt på marken pga. de udtagne arealers beskaffenhed. Det voldt også problemer ved nedfældning, sprøjtning og høst, hvor de udtagne arealer var ineffektive og umulige at dyrke ordentligt", fortæller Morten Rasmussen, som også afslører, at maskinføreren ikke kunne få armene ned, da han hørte, at der ikke skulle køres i de besværlige dele af marken mere.

Se video fra Julianelyst Gods om netop den kile, som blev taget ud:

Se video næste side.

Se video herunder:

<https://www.seges.tv/v.ihtml/player.html?token=7edd7344086953ae57ddf9115c719a9b&source=embed&photo%5fid=65406267>

Video: Julianelyst Gods: Sådan balancerer vi hensyn til driften og naturen

SEGES Anbefaler

3 anbefalinger til udtagning af arealer

1. Overvej at udtage urentable jorde i marken.
2. Brug dit udbyttekort som redskab.
3. Prioritér at udtage jordstykker der:
 - giver lavt udbytte
 - ligger i kanten af marken eller op ad eksisterende natur, f.eks. levende hegn, søer eller gravhøje.
 - reducerer kiler og overlap på det dyrkede areal

Her ses det overdrev, hvortil Julianelyst netop har føjet en besværlig kile i marken til. Dermed er der nu mere natur omkring godset, og de resterende marker er nemmere at køre i. Foto: Martin Stoltenberg Hansen, SEGES.

Laveste dyrkningsværdi ofte størst naturværdi

Julianelyst og Seges har i flere år samarbejdet om godsets muligheder inden for naturpleje. Her glæder det specialkonsulent Anne Eskildsen, at de to hjørner, som er taget ud fra den almindelige markdrift, ligger op til netop naturtypen overdrev.

"Vi har i Danmark ikke ret meget overdrev tilbage. Netop overdrev er kendetegnet ved stor diversitet i plante- og dyrelivet, og det er et af de bedste levesteder for mange arter af insekter, fugle, planter og svampe. Derfor er det virkelig noget, der batter, når der er mulighed for at udtage arealer, der ligger op ad et overdrev, fordi man dermed beskytter naturen mod uønskede påvirkninger fra markdriften", siger hun.

Særlig ros giver Anne Eskildsen godsets beslutning om at hegne et af de udtagne hjørner af marken med i overdrevet.

"Morten og Jacob har her fundet en løsning, der viser, at det både er muligt at forbedre markdriften, samtidig med at de skaber et nyt levested til de dyr og planter, som lever på overdrevet. Med andre ord får et tiltag som denne topkarakter på skalaen med værdiskabende naturindsatser", siger Anne Eskildsen. Hun fortæller, at det faktisk er de jorde, der har den laveste dyrkningsværdi, som har det største naturpotentiale.

Det kan f.eks. være vandlidende eller meget sandede områder. På disse arealer vil planter og dyr hurtigt indfinde sig helt uden menneskelig indblanding.

Det kan du se en video om her:

Se video herunder:

<https://www.seges.tv/v.ihtml/player.html?token=f91d5588508dd12ca0a5ad17e6777524&source=embed&photo%5fid=65408323>

Video: Naturpleje: Hvilke arealer er af størst betydning

Fakta

- På [seg.es.dk/natur](https://www.seges.dk/natur) kan du læse mere om værdien i forskellige naturtiltag på din bedrift
- Her finder du blandt andet et [scorecard](#) med 13 tiltag, som er gode for naturen
- Hvert tiltag er tildelt fra 1 til 5 point, hvor 5 er bedst.

I videoen nedenfor kan du se, hvorfor du gerne skal undgå at slå plæner og grøftekanter i foråret.

Se video herunder:

<https://www.seges.tv/v.ihtml/player.html?token=73b64177326a655ff8f55b99f1d9a199&source=embed&photo%5fid=62403840>

Video: Lad foråret blomstre

Læs mere om biodiversitet og insektpleje i landbruget

3x3 anbefalinger, der sikrer flere insekter i landskabet

Sådan gør du din bedrift mere insektvenlig

Er udsåede blomsterfrø altid en gave til biodiversiteten?

Status og trusler for insektfaunaen

Emneord

§3

Beskyttede arter

Natura 2000

+4

Publiceret: 09. december 2020

Sidst bekræftet/revideret: 09. december 2020

Vil du vide mere?

Anne Erland Eskildsen

Specialkonsulent

SEGES

anee@seges.dk

+4587405423

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. SEGES

Tlf. 87 40 50 00

Agro Food Park 15

Fax. 87 40 50 10

8200 Aarhus N

Email info@seges.dk

